

Het atoom, de flat en de moderne boer sparen de natuur, stelt wetenschapsjournalist **Simon Rozendaal**. Met één uitschieter.

In een dichtbevolkt land moet je woekeren met de ruimte. Dus moet je zoveel mogelijk energie, voedsel en mensen op een vierkante kilometer persen. Dan blijft er wat over voor de natuur.

We beginnen met de mensen. Door in de hoogte te bouwen, kun je er meer kwijt. Het heeft ook andere voordelen, weet ik sinds ik in een appartementencomplex woon, inmiddels ruim tien jaar. Ik ben sowieso een stadsmens. Je hebt er bruine kroegen, supermarkten en kleine winkels (in mijn buurt is nog een schoenmaker) op loopafstand. In de zomer hoef je niet naar het buitenland, want het buitenland is buiten. En binnen zijn er burens. Tamelijk veel zelfs in zo'n flat. Doorgaans aardige mensen die 'goedemorgen' tegen je zeggen.

Sluit de voordeur niet, dan ga je met die burens bij een kopje koffie overleggen wat daaraan moet gebeuren. Dit polderen, want dat is het, bevordert de sociale cohesie en dat is mooi meegenomen in een land waar met al die verschillende partijen, religies en etniciteiten zo langzamerhand iedereen een pesthekel aan elkaar heeft.

Hoogbouw is goed voor de natuur, omdat je minder natuurgebied hoeft om te zetten in steden en dorpen. In een vrijstaande woning of villa passen pakweg 4 mensen op 200 vierkante meter. In de Zalmtoeren in Rotterdam wonen er 500 op 1.000 vierkante meter. Met andere woorden, een flatbewoner doet een ongeveer twintigmaal zo klein beroep op de schaarse ruimte als de bewoner van een villa.

Mensen die om de natuur geven, zouden dus niet op het platteland moeten wonen maar in de stad, lekker hoog.

Dan voedsel. Bij de biologische supermarkt Ekoplaza (op wandelafstand) staat op de voorruit: 'Respect voor alles dat leeft'. Maar is dat echt zo? Biologische landbouw en vee- teelt produceren per hectare 20 tot zelfs 50 procent minder voedsel dan de gangbare landbouw, die steeds vaker misprijzend 'intensief' wordt genoemd.

Het is waar dat in de biologische landbouw geen kunstmest en minder gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Dat heeft wellicht een mild voordeel voor 'alles dat leeft'. Maar wanneer je voor dat biologisch boeren anderhalf maal zoveel natuur moet omzetten in landbouwgrond, verdwijnt daardoor veel natuur. Dat negatieve effect is aanzienlijk groter dan het misschien licht positieve effect van geen kunstmest en minder pesticiden (zeker omdat de gewasbeschermingsmiddelen van tegenwoordig de helft minder toxisch zijn dan die van een halve eeuw geleden).

Ja natuurlijk denkt Jan en alleman dat biologisch voedsel beter is voor de natuur. Niet alleen de bezoekers van de Ekoplaza, waar ik elke dag langsloop (nee, ik koop er om principiële, groene redenen niet) en veel bakfietsouders en jongemannen met geverfde nagels zie, die blij naar binnen gaan. Maar dat bijna iedereen het gelooft, betekent niet dat het zo is.

In de kranten wordt bijna dagelijks jubelend geschreven over meer 'duurzame' vormen van landbouw. Daarbij wordt dan nooit gemeld dat die zo verfoeide intensieve landbouw minder grond nodig heeft en dat er dus minder natuur verdwijnt, iets wat je ook als 'duurzaam' zou kunnen bestempelen. De Rijksoverheid meldt op haar site dat het areaal voor biologische landbouw moet groeien tot 15 procent van het landoppervlak in 2030. Maar zelfs op die site hebben ze het alleen over minder pesticiden en kunstmest, niet over het grotere landbeslag.

Dat is liegen, pardon, creatief omgaan met de waarheid.

Ook kerncentrales sparen het landoppervlak. Zonnecellen, windmolens en biomassa wekken ongeveer één en hoogstens enkele watts per vierkante meter op. Een kerncentrale 1.000 tot 2.000 watt per vierkante meter. Een kerncentrale is dus op zijn minst duizendmaal zo vriendelijk voor de natuur.

Goed nieuws voor de mensen die toch per se biologisch voedsel willen blijven eten, omdat ze denken dat het lekkerder is (bij blinde testen blijkt geen verschil) of die per se in een herenhuis willen blijven. Dat kan met behoud van een groen geweten. Uw woon- en eetvoorkeuren schaden weliswaar de natuur, maar dat valt in het niet bij het positieve effect van kernenergie.

Geachte groene medeburger: woon waar u wilt, eet wat u wilt, maar stem wel op een partij die kerncentrales wil.

Overheid vertelt over biologisch voedsel niet de waarheid